

## OKÓLNIK NR 5 /19

### **Z POSIEDZENIA ZARZĄDU GŁÓWNEGO MZC w dniu 07 października i 04 listopada 2019 r.**

#### **1. Informacja o udziale członków Zarządu Głównego MZC w uroczystościach i imprezach w miesiącach: wrzesień i październik 2019 r.**

- 01 września 2019 – uroczyste obchody 80 rocznicy wybuchu II wojny światowej. Pod pomnikiem ofiar hitleryzmu bukiet z biało- czerwonych kwiatów, w imieniu Zarządu Głównego MZC, złożyli wiceprezes ZG MZC Bronisław Brudny oraz sekretarz ZG MZC Aleksandra Czajkowska. Został wystawiony sztandar Macierzy , a w poczcie sztandarowym stanęli przedstawiciele Koła MZC nr 4 „Przewodników PTTK”,
- 01 września 2019 – uroczyste Dożynki w Strumieniu. Zarząd Główny reprezentowali p. Irena Skrzyżala – skarbnik ZG MZC, p. Józef Król – członek ZG MZC oraz p. Zdzisław Wyleżuch – członek ZG MZC,
- 11 września 2019 – Zarząd Koła MZC nr 1 zorganizował dla swoich członków wycieczkę " Szlakiem Kobiet Cieszyńskich"- prowadziła Pani Władysława Magiera,
- 14 września 2019 - na Cieszyńskim Rynku został zorganizowany kolejny III Festiwal Organizacji Pozarządowych " Cieszyński Przekładaniec". Macierz Ziemi Cieszyńskiej wzięła udział w tym Festiwalu. Na stoisku zostały wyłożone wydawnictwa macierzowe, rękodzieło Koła MZC nr 6 oraz ulotki macierzowe opracowane przez p. Wojciecha Świąsa,
- 18 września 2019 - spotkanie Klubu Propozycji w Domu Narodowym. Gościem był profesor Daniel Kadłubiec. Tematyka dotyczyła 100 – lecia urodzin Stanisława Hadyny. Pani Łucja Dusek razem ze swoją 7 letnią córeczką uświetniły wykład góralskim śpiewem. Zarząd Główny reprezentowała p. Natalia Bańczyk,
- 19 września 2019 – uroczyste obchody 100 Rocznicy Wybuchu I Powstania Śląskiego w Strumieniu oraz Święta Patrona Szkoły Podstawowej w Strumieniu. ZG MZC reprezentowali p. Urszula Skowron i p. Henryk Franek. Pod tablicą pamiątkową przedstawiciele ZG MZC złożyli bukiet kwiatów. Wzięli również udział w Koncercie Zespołu Pieśni i Tańca "Śląsk",
- 21 września 2019 - Msza św., w Kościele Marii Magdaleny w Cieszynie, za śp. Mariusza Makowskiego, od Zarządu Głównego MZC. Uczestniczyli członkowie ZG MZC, Macierzowcy z Kół Terenowych MZC, koleżanki i koledzy z Muzeum Śląska Cieszyńskiego i p. Michał Bożek,
- 22 września 2019 - „Skarby z cieszyńskiej trówy” - odsłonięcie Tablicy Pamiątkowej poświęconej Mariuszowi Makowskiemu. ZG MZC reprezentowała p. Prezes Marta Kawulok oraz p. Józef Król,
- 23 września 2019 – posiedzenie Rady Funduszu Stypendialnego Śląska Cieszyńskiego, na którym przyznano stypendia macierzowe, stypendium artystyczne oraz nagrody specjalne,
- 24 września 2019 - "Wieczór z poetką". Swoje wiersze recytowała poetka p. Krystyna Kurzyca oraz p. Zdzisława Mielczarska. Zarząd Główny reprezentowali Prezes Marta Kawulok, wiceprezes

Bronisław Brudny, sekretarz Aleksandra Czajkowska, oraz p. Natalia Bańczyk i Prezes KL "Nadolzie" p. Jolanta Skóra,

- 05 października 2019 - uroczysta inauguracja Roku Akademickiego na Akademii WSB w Cieszynie w Teatrze im A. Mickiewicza w Cieszynie. Zarząd Główny reprezentowali wiceprezesi p. Bronisław Brudny i p. Cezary Tomiczek,

- 08 października 2019 / wtorek/ o godz. 16.00- promocja książki Leona Brannego w Domu Narodowym w Cieszynie. Zarząd Główny reprezentował wiceprezes p. Bronisław Brudny,

- 09 października 2019 – Inauguracja Roku Akademickiego na UŚ w Cieszynie. Zarząd Główny reprezentował wiceprezes p. Bronisław Brudny,

- 19 października 2019 – Jubileusz 25- lat działalności Książnicy Cieszyńskiej. Zarząd Główny reprezentowali : wiceprezes Bronisław Brudny oraz członek ZG MZC p. Władysława Magiera,

- 21 października 2019 – inauguracja kolejnego roku działalności Wolnej Szkoły Nauk Filozoficznych. Zarząd Główny MZC reprezentowała p. Władysława Magiera, która miała wykład "O cieszyńskich kobietach",

- 22 października 2019 – w Ustroniu – Patronem Szkoły Podstawowej został Jan Szczepański. W uroczystości z ramienia Zarządu Głównego MZC wzięła udział p. Władysława Magiera,

- 26 października 2019 – uroczyste wręczenie stypendiów macierzowych, artystycznych i nagród specjalnych. Zarząd Główny reprezentowali wiceprezes Bronisław Brudny i sekretarz Aleksandra Czajkowska,

- 26 października 2019 – uroczyste odsłonięcie Tablicy Hrabiny Thun w Kończycach Wielkich. Zarząd Główny reprezentowali: wiceprezes Bronisław Brudny oraz członek p. Władysława Magiera,

- 28 października 2019 – członkowie Koła MZC nr 1 "Centrum" w Cieszynie oraz nr 2 "Mały Jaworowy" w Cieszynie odwiedzili groby zmarłych Macierzowców. Zostały zapalone znicze i wyłożone Plakietki z napisem "Pamiętamy"

## **2. Informacja z posiedzenia Rady Funduszu Stypendialnego Śląska Cieszyńskiego w dniu 23.09.2019r.**

Pan Cezary Tomiczek, sekretarz RFSSC, poinformował zebranych o przyznanych stypendiach: macierzowych, artystycznym i nagrodach specjalnych.

Rada Funduszu Stypendialnego przyznała na rok szkolny 2019/2020: 9 stypendiów macierzowych / po 900zł na rok / dla uczniów klas maturalnych, 4 stypendia macierzowe / po 1800 zł na rok / dla studentów I roku studiów dziennych, 1 stypendium artystyczne / 2700zł na rok / i 2 nagrody specjalne / o wartości 1000zł i 500 zł / dla uczniów mających wybitne osiągnięcia naukowe.

Prowadzący obrady podziękował p. Cezaremu Tomiczkowi za przedstawienie decyzji RFSSC i zaprosił obecnych na uroczystość wręczenia stypendiów, która odbędzie się 26 października 2019r. w sali konferencyjnej na Zamku w Cieszynie o godz 15.00.

## **3. Relacja z przebiegu uroczystości wręczenia stypendiów na Zamku w Cieszynie w dniu**

## **26 października 2019 r.**

Wiceprezes ZG MZC Bronisław Brudny poinformował zebranych o przebiegu uroczystości wręczenia stypendiów macierzowych, stypendium artystycznego i nagród specjalnych na Zamku w Cieszynie w dniu 26 października 2019 r.

W uroczystości udział wzięli zaproszeni goście - przedstawiciele władz Miasta Cieszyna i Starostwa Powiatu Cieszyńskiego, przedstawiciele RFSSC, stypendyści, ich rodzice, dyrektorzy szkół do których uczęszczali lub uczęszczają stypendyści, darczyńcy, przedstawiciele mediów. Zarząd Główny MZC reprezentowali: wiceprezes Bronisław Brudny i sekretarz Aleksandra Czajkowska.

Wiceprezes Pan Bronisław Brudny przywitał zebranych, krótko przybliżył działalność Macierzy i cele Funduszu Stypendialnego. Następnie w ciepłych słowach podziękował państwu Olbrychtom i państwu Kajmowiczom, którzy wsparli Fundusz Stypendialny i ufundowali 4 stypendia oraz jedną nagrodę specjalną.

Gratulacje stypendystom i ich rodzicom przekazali : Burmistrz Miasta p. Gabriela Staszkiwicz, Przewodniczący Rady Powiatu p. Stanisław Kubicius oraz Dyrektor Zamku Cieszyn p. Ewa Gołębiowska

Następnie stypendyści podchodzili po odbiór przyznanych stypendiów i nagród. Na zakończenie p. Bronisław Brudny jeszcze raz pogratulował wszystkim stypendystom i nagrodzonym życząc im dalszych sukcesów w nauce i rozwijania swoich zainteresowań oraz zaprosił do wspólnego zdjęcia. Uroczystość uświetnił występ stypendystki / laureatki stypendium artystycznego / Joanny Borowskiej, która swoją grą na wiolonczeli zachwyciła wszystkich obecnych i zarazem sprawiła wielką przyjemność.

### **4. Uchwała Zarządu Głównego MZC w sprawie Tablicy Pamiątkowej poświęconej działaczowi Macierzy, artyście malarzowi Bolesławowi Nitrze**

Prowadzący odczytał pismo p. Józefa Oczadły skierowane do Zarządu Głównego MZC w sprawie montażu tablicy pamiątkowej na domu przy ul. 3 Maja 17, gdzie mieszkał p. Bolesław Nitra oraz postulat w zakresie uporządkowania stanu i statusu grobów , w których pochowani są członkowie rodziny Nitrów.

Po dyskusji i głosowaniu Zarząd Główny MZC podjął uchwałę nr 9 / 19 popierającą inicjatywę wnioskodawcy. Zarząd Główny MZC zobowiązał Panią Prezes do udzielenia pisemnej odpowiedzi na pismo oraz poinformowanie o decyzji ZG MZC .

### **5. Z działalności Kół Terenowych Macierzy**

#### **Koło MZC nr 2 Mały Jaworowy w Cieszynie / Prezes Eugeniusz Raabe/**

W chłodny, pochmurny, deszczowy dzień, wybraliśmy się na planowaną od dawna wycieczkę. Nasze serca i umysły rozgrzewało oczekiwanie spotkania ze słowackimi atrakcjami. Wyjazd bez względu na pogodową aurę, stał się znakiem rozpoznawczym naszego koła, są wśród nas osoby ciekawe świata, gotowe w każdych warunkach oglądać nowe miejsca, poznawać ich historię, doświadczać nowych smaków, zachwycać się przyrodą i zabytkami. A tego wszystkiego miało nie zabraknąć w czasie najnowszej eskapady. Liczne grono naszych członków traktuje wycieczkowe wyjazdy jak przygodę i oderwanie od codzienności, jako możliwość spędzania czasu w towarzystwie przyjaciół o podobnych zainteresowaniach i zacieśniania z nimi więzi. Tak rodzi się wspólnota ludzi powiązanych ze sobą dobrowolną chęcią wspólnego przebywania, a nie przymusem organizacyjnym.

Wycieczkę zorganizowało biuro turystyczne Ondraszek, a jako przewodnik jechał z nami pan

Józek Ładoś, którego dobrze znamy z innych, zagranicznych wyjazdów.

Jazda na Słowację wzdłuż doliny Kysucy i Beskidu Kysuckiego, po bardzo dobrych drogach naszych południowych sąsiadów, to prawdziwa przyjemność. Pasma Jaworników, które zaczyna się od Czadcy, zwiastuje zbliżanie się do naprawdę wysokich gór, oddzielonych od nich doliną środkowego Wagu. Rzeka Wag będzie nam towarzyszyć niemal przez całą drogę.

Dojechalśmy do Żyliny i parę kilometrów za miastem roztoczył się przed nami widok na zamek Strecno.



Są to zrekonstruowane ruiny, na wysokiej, 103 metrowej skale, wznoszącej się nad przełomem rzeki Wag. Już w epoce żelaza, na wzgórzu znajdowała się osada kultury puchowskiej. Odnajdzone relikty tamtej epoki można oglądać na wystawie w jednej z komnat zamkowych.

Pierwszy zamek wzniesiono w XIV w i znajdował się on w rękach szlacheckich, w następnym stuleciu budowla została własnością królewską i była wianem królowej Barbary, żony Zygmunta Luksemburczyka. W XVII w zamek był własnością rodu Wesselenyi i wtedy stał się nowoczesną twierdzą nad Wagiem. Niestety na skutek antyhabsburskiego spisku, zamek został spalony przez wojska cesarskie i aż do lat 70 XX w niszczał, wtedy to rozpoczęto jego rekonstrukcję, która trwała do 1995 r.

Ciekawostką jest odkrycie w 1689 r (45 lat po śmierci) niezmiennego ciała Zofii Bosniakowej, żony węgierskiego palatyna Franciszka Wesselenyiego, kobiety słynącej z pobożności.

Dzisiaj można oglądać w zrekonstruowanych katakumbach woskową kopię jej ciała.

W nieustannie padającym deszczu, pokonaliśmy piechotą krętą, pnącą się pod górę drogę, wiodącą do zamku, alternatywą było wejście stromymi schodami. Przeszliśmy most nad zamkową fosą i znaleźliśmy się na wyłożonym kamieniami podwórku. A tam znajduje się studnia, którą przez 40 lat kopali różni jeńcy i więźniowie, na głębokość 80 metrów, robi to piorunujące wrażenie.

Wieloma krętymi schodami wiodącymi na różne poziomy wchodziliśmy do pomieszczeń z muzealnymi ekspozycjami, niestety tych komnat jest mało, najlepiej przedstawiona jest zamkowa kuchnia, a największą atrakcją jest wieża widokowa i panoramiczne okna, z których widoki na przełom Wagu i okoliczne góry są bezcenne. Jeszcze zakupy w zamkowym sklepiku i wracamy tą samą drogą do autokaru. Jedziemy dalej w kierunku Niżnych Tatr, naszym celem jest Jaskinia Wolności.

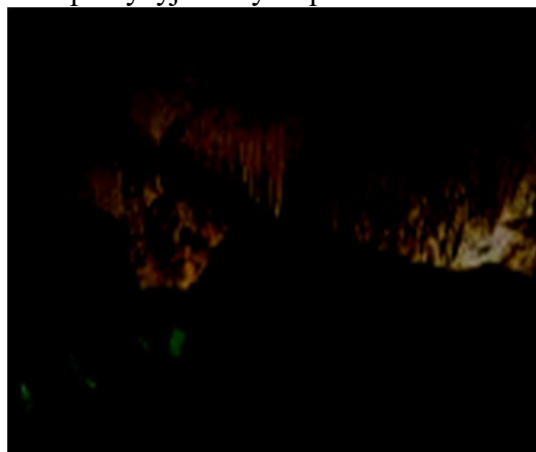
To część systemu Jaskiń Demianowskich, znajdujących się po północnej stronie Niżnych Tatr w Dolinie Demianowskiej. Jaskinia została wytworzona w popielato- błękitnych wapieniach środkowego triasu na skutek erozyjnej i korozyjnej działalności potoku Demianowka.

Długość wszystkich korytarzy na 3 poziomach wynosi 8897 metrów, do zwiedzania udostępniono trasę długości 1870.

Po dotarciu na miejsce mieliśmy około 1 godziny czasu, który wykorzystaliśmy na wypicie kawy w eleganckim hotelu lub posmakowanie lokalnego likieru Demianowka w lokalu na świeżym powietrzu. Następnie stromymi zakolami wspięliśmy się ku wejściu do jaskini. Tam o wyznaczonej godzinie zaproszono nas do środka. Towarzyszyła nam przewodniczka, która miała przygoto-

wany na nośniku elektronicznym opis zwiedzanej trasy w języku polskim. Podziwialiśmy

nacieki zabarwione na różowo, fioletowo, czerwono i biało od związków żelaza oraz ciemnozielone, siwe i czarne od związków manganu. Podziwialiśmy stopy jaskiniowych pereł wielkości ziaren grochu, zjawiskowe stalaktyty i stalagmity oraz ich zróżnicowane formy stalagmaty. Wszystko jest właściwie oświetlone i precyzyjnie wyeksponowane.

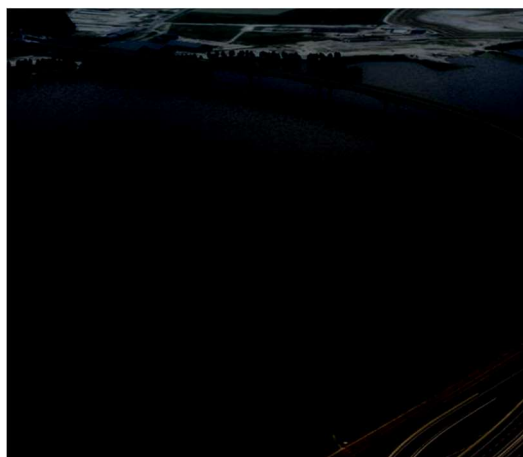


Trasa zwiedzania prowadzi raz w górę, raz w dół schodami i pochylniami, jest forsowna ale cudowna, w sumie pokonaliśmy 900 schodów. Nasze nogi i kręgosłupy czuły to w każdym centymetrze. Ale za to oddychaliśmy pełnymi płucami czystym, nieskażonym powietrzem.

Jaskinia Wolności to kawałek podziemnego świata wyrwany naturze i pokazany ludzkości w swojej pierwotnej postaci, możemy tylko się domyślać ile jeszcze takich cudów ukrywa się pod ziemią i ilu odważnych grotolazów musi poświęcić swoje umiejętności a czasem życie aby dotrzeć do nieodkrytych miejsc i udostępnić je do zwiedzania.

My tymczasem zmęczeni ale szczęśliwi ruszyliśmy w stronę miejscowości Baszeniowa koło Liptowskiej Mary, rejonu występowania termalnych źródeł, gdzie mieliśmy spożyć posiłek. Po dojechaniu na miejsce odezwały się głosy zdziwienia osób, które znały to miejsce sprzed kilku lat i pamiętały, że był tam tylko jeden hotel i parę wiejskich chałup a dzisiaj okolica przypomina szwajcarskie kurorty. Dookoła same eleganckie hotele i luksusowe pensjonaty, wszystko zadbane i pełne gości. Jako, że nie mieliśmy zarezerwowanego miejsca, grupa rozeszła się w poszukiwaniu posiłku i już po chwili znaleźliśmy gościnny hotel z restauracją, która pomieściła większość z nas. Spożyliśmy znakomity posiłek z lokalnych produktów, z nieodzowną słowacką bryndzą i miejscowym winem. Ceny, choć w euro, nie rujnują kieszeni, są zbliżone do polskich. Po wyjściu z restauracji zrobiliśmy jeszcze zakupy składające się głównie z owczych serów i słowackich win.

Droga powrotna ciągnęła się wzdłuż Wagu i dała nam pogląd na rozmach jakim charakteryzuje się dziś Słowacja. Wszędzie widać ogromne zakłady przemysłowe, zadbane miasta i wioski a największy podziw budzą słowackie drogi i monumentalne wiadukty przeprowadzane nad górskimi dolinami, budowane są wszędzie, jedne już ukończone, inne w trakcie, sprawiają, że Słowacją jest najlepiej skomunikowanym krajem naszego regionu.



Mnie najbardziej jednak zachwyca natura, dolina Wagu jest bardzo malownicza, rzeka tworzy meandry i rozlewiska okolone po jednej stronie szczytami Jaworników a po drugiej skałami Małej Fatry. Deszczowa pogoda sprawiła, że góry otoczone mgłami dosłownie dymiły i były jeszcze bardziej tajemnicze. W tym romantycznym nastroju dojechaliśmy do Cieszyna i tak zakończyła się ostatnia w tym roku wycieczka naszego koła.

17.10. 2019 gościem Klubu Propozycji był pan Marcin Gabryś, kustosz Muzeum Protestantyzmu, historyk, muzealnik, autor książek i bedekerów i niestrudzony propagator historii naszego regionu, temat jego prelekcji to „Słowacy przyjaciele na drodze polskości Śląska Cieszyńskiego”. Spotkanie w Domu Narodowym zgromadziło licznych słuchaczy, zdobyliśmy nową wiedzę na tematy tak bliskie macierzowcom.

Przed Wszystkimi Świętymi kilkoro członków naszego koła zapalało znicze na grobach zasłużonych członków Macierzy a także w dniu święta kwestowało na cmentarzu komunalnym.

11.11.2019 w dniu Święta Niepodległości uczestniczyliśmy w oficjalnych obchodach, śpiewaliśmy na Rynku pieśni patriotyczne a wieczorem w cieszyńskim teatrze oklaskiwaliśmy licznie laureatów tegorocznych Cieszyńianek a zwłaszcza naszego Prezesa pana Eugeniusza Raabe.

20.11.2019 nasz Klub Propozycji odwiedził pan Andrzej Niedoba znany dziennikarz i dramaturg a także autor książek, w tym tej najśłynniejszej „Rzeka niepokorna”. To niezwykle ciekawe spotkanie zgromadziło bardzo liczną publiczność, nie zabrakło wspomnień i spotkania z dawno niewidzianymi przyjaciółmi, opowieść pana Niedoby skrzyła się od anegdot, wspomnień rodzinnych i dowcipnych ciekawostek. Jego książka rozeszła się błyskawicznie, oczywiście z autografem autora.

### **Koło MZC w Grodźcu / Prezes Irena Skrzyżala**



### **Jubileuszowa Konferencja Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Grodźcu**

Z okazji 90 rocznicy założenia Koła Macierzy Szkolnej w Grodźcu i 10 rocznicy jego reaktywacji 22 listopada b.r. odbyła się w strażnicy OSP w Grodźcu Konferencja poświęcona tym doniosłym wydarzeniom.

W spotkaniu udział wzięli Prezes Zarządu Głównego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej pani Marta Kawulok, Zastępca Wójta Gminy Jasienica p. Krzysztof Wieczerek, Dyrektor Zespołu Szkolno - Przedszkolnego pani Jolanta Tomik, dr Jerzy Proszyk kustosz grodzieckiego Muzeum Zamkowego, sołtys Grodzieca pan Dariusz Szydłowski, członkowie i sympatycy Koła oraz młodzież szkolna z rodzicami i opiekunką panią Agnieszką Kukiolą.

Obecność młodzieży związana była z podsumowaniem Konkursu „Grodziec i jego mieszkańcy wczoraj i dziś” ogłoszonego przez Koło, a zrealizowanego przy współudziale szkoły, z finansowym wsparciem Urzędu Gminy Jasienica. Mogliśmy podziwiać nagrodzone prace graficzne przedszkolaków i uczniów w trzech kategoriach wiekowych, pokazy multimedialne oraz prace literackie – wiersze i wspomnienia o Grodźcu. Wręczono nagrody, głównie książkowe, ufundowane przez Urząd Gminy w Jasienicy, właściciela Zamku w Grodźcu pana Michała Bożka oraz nasze Koło. Były też wspólne fotografie i słodki poczęstunek.

W kolejnej części Konferencji, po odśpiewaniu hymnu Macierzy „Płyniesz Olzo po dolinie” wystąpił Zespół „Grodzianie” ze swym regionalnym repertuarem i sztandarową piosenką o Grodźcu, której autorką tekstu jest Aleksandra Cebulak, członkini Zespołu oraz Koła MZC.

Następnie wygłoszony został, przez pracownika Książnicy Cieszyńskiej pana Wojciecha Święsę, referat na temat „Macierz wczoraj i dziś”. Prezentację pod nazwą „Historia Koła MZC w Grodźcu” przedstawiła prezes Koła Irena Skrzyżala. Obie prace będą niebawem dostępne na stronie internetowej Koła [www.mzc-grodziec.org](http://www.mzc-grodziec.org).

Jubileusze mają to do siebie, że są okazją do złożenia podziękowań zasłużonym członkom koła. I takie Akty Uznania, przyznane przez Zarząd Główny MZC, na wniosek Zarządu Koła wręczono wyróżniającym się 18 członkom Koła.

Gratulacje i podziękowania, kwiaty i upominki, na ręce pani prezes Ireny Skrzyżala, od ZG MZC przekazała pani Marta Kawulok, od władz Gminy Jasienica pan Krzysztof Wieczerek, od ZSP pani Jolanta Tomik. Za wszystkie słowa uznania, za przekazane serdeczności w imieniu członków Koła podziękowała pani Prezes. Były też kwiaty od członków reaktywowanego w 2009 roku Koła, dla obu prezesów pana Edwarda Cichego oraz Ireny Skrzyżala, co było dla nich miłą niespodzianką. Zwieńczeniem Konferencji był występ duetu Eugeniusz Kubat i Dawid Broszczakowski z repertuarem pieśni patriotycznych w ciekawej instrumentalnej aranżacji.



Wszystko to, co opisałam miało miejsce w sali Strażnicy OSP, której piękno i funkcjonalność zachwyca uczestników odbywających się tam od niespełna roku imprez. My z tego miejsca dziękujemy za współpracę gospodarzowi obiektu, prezesowi OSP w Grodźcu, a także członkowi naszego Koła panu Stanisławowi Cebulak.







## BIELSKO – „MAŁY WIEDEŃ”

W deszczową sobotę 5 października udaliśmy się do Bielska, by pod przewodnictwem Pana Janusza Gańczarczyka zobaczyć i usłyszeć o historii i współczesności Bielska, by przejść szlakiem dawnej architektury, poznać jej twórców i znaczące dla miasta postacie.

Rozpoczęliśmy od **Dworca PKP** wzniesionego w latach 1889 – 1990, wg projektu Karela Schulza którego nazwa (oryginalnie w języku niemieckim brzmi:) „Królewsko – cesarska kolej północna arcyksięcia

Ferdynanda”, a w hali głównej wspaniale odrestaurowane malowidła w stylu pompejańskim.



Po czterech godzinach marszu zobaczyliśmy piękne budowle, niestety nie wszystkie odrestaurowane, z widocznym na elewacjach wpływem czasu: poprzez ulice: 3 Maja, Adama Mickiewicza dotarliśmy do dawnego Placu Garncarskiego (dziś plac Chrobrego), skąd podziwialiśmy architekturę nie tylko Zamku Księżąt Sułkowskich, wybudowanego w drugiej połowie XIX w. w stylu neoromańskim i eklektycznym ale także liczne kamienice i pałace. Ulicą Orkana dochodzimy do **Rynku Starego Miasta** i tu niespodzianka, prywatne muzeum poświęcone St. Wł. Reymontowi, prowadzone przez p. Modrzejewskiego, który ręcznie przepisuje dzieła naszego Noblisty, ponadto pięknie odnowione kamienice i słynny Bar Pierożek, miejsce naszego „popasu”.

W drodze na **Bielski Syjon** mijamy podstawę baszty i fragmenty murów obronnych, pieczołowicie odbudowanych i oznakowanych. Przed Ewangelickim Kościołem Zbawiciela jedyny w Polsce pomnik Marcina Lutera z 1900 roku, obok plebania z XVIII w., dalej gmachy: Szkoły i Seminarium Nauczycielskiego Męskiego z 1863 r. Szkoły Powszechnej i Wydziałowej Żeńskiej wybudowanej w latach 1896 – 97. Obecnie w obiektach tych mieści się m.in. Wyższa Szkoła Administracji.

Na **Placu Kościelnym** zwiedzamy **Kościół św. Mikołaja**, Kościół Katedralny Diecezji Bielsko – Żywieckiej, – przebudowany i powiększony w latach 1909 – 1910. Na zewnętrznej ścianie prezbiterium widoczne epitafium węgierskiego rodu Sunneghów, który był właścicielem Bielska w XVII w.

Ulicą Schodową wędrujemy na **Plac Żwirki i Wigury**, widzimy wybudowany w roku 1898 Budynek Poczty Głównej (identyczne w Lublanie i Krakowie) i budynek **Teatru Polskiego** - budowla wiedeńskiego architekta Emila Förstera, ozdoby i rzeźby są dziełem J. Scheurerera z Białej. Fontanna przed Teatrem z roku 1895 jest darem barona von Schwartza. Do miasta doprowadzono wówczas wodociąg z Doliny Luizy (z Wapienicy).

**Przy ulicy Przekop**, gdzie dawniej płynęła woda z rzeki Białej do fosy pod zamkiem, znajdują się dawne fabryki: Wolfa, Büttnera, Bathelta. Tu także dawna brama główna do fabryki maszyn włókienniczych Gustava Joseph’ego, którą założył w 1851 roku (późniejsza BEFAMA, która istniała do roku 2000).

**Przy ul. 1 Maja, dawniej Przekop** mijamy wille i pałace Batheltów, Steffanów, 6 – piętrową tkalnię Wolfa, budynek „Bielskiej Wełny” BUKO z 1922 roku, a w pobliżu Teatru budynki mieszczące dawniej kina Apollo i Rialto, dawny Bank Austro – Węgierski z 1901 roku, Hotel Pod Poczta i budynek Izby Przemysłowo – Handlowej. Przekraczamy tor kolejowy do Żywca i znajdujemy się ... w **Dawnych Ogrodach Zamkowych** – w okresie kryzysu gospodarczego księżęta Sułkowscy musieli pozbyć się tego terenu, który rozparcelowano i w latach 1934 -1939 zbudowano tu cały zespół domów modernistycznych, wśród nich Gmach Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego wzniesiono wkrótce po zakończeniu II wojny światowej.

Idziemy wzdłuż rzeki Białej na **Plac Fabryczny**, gdzie znajdują się zaniedbane, stare budynki manufaktur z połowy XIX wieku i dawna fabryka Jankowskiego, a następnie na **Plac Smolki** (dawny Plac Giełdowy), spod ulicy Stojałowskiego wypływa potok Niwka, a pod kamienicą radcy dworu Karola Burdy znajduje się ujście potoku Niper (jest on całkowicie przykryty, płynąc pod centrum miasta). Przy tym placu znajdował się Dom Cechowy Sukienników, rozebrany w roku 1914. Na jego miejscu stoi kamienica, w portalu której znajdują się godła cechowe i herb miasta. **Ulicą Barlickiego** (d. Kolejowa) idziemy przez Dolne Przedmieście. Po drodze ostatni dom drewniany – zajazd J. Prohazky, na rogu ul. 11 listopada, dalej secesyjne i eklektyczne kamienice, dawniej zamieszkałe przez zamożnych kupców żydowskich.

Pod Galerią Handlową SFERA kończymy nasz spacer po Bielsku. I był to nasz pierwszy ale nie ostatni spacer. Na kolejne zapraszamy w roku przyszłym, a zapowiadają się następne, równie wspaniałe spotkania z historią.



### **Klub Literacki „Nadolzie” / Prezes Jolanta Skóra/**

24 września 2019 r. Krystyna Kurzyca promowała swój kolejny tomik poetycki, pt: „Oblicze różnaitości”. Promocja miała miejsce w sali Tradycji Śląska Cieszyńskiego Domu Narodowego w Cieszynie. W tej ciekawie zaaranżowanej scenerii Pani Krysią rozpoczęła cykl spotkań KL ”Nadolzie”. Autorka recytowała wiersze pisane gwarą, natomiast wiersze pisane językiem literackim, (które jednocześnie miały charakter refleksyjno- rozliczeniowy) czytała jej przyjaciółka, Pani Zdzisława Mielczarska. Oprawę muzyczną zapewnił Pan Sebastian Mucha.

Występ Krystyny Kurzycy i jej Przyjaciół bardzo spodobał się licznie przybyłym gościom m.in. Pani prezes, wiceprezesowi i sekretarzowi ZG MZC i skutkowało kilkoma zaproszeniami – m.in. do Domu Pomocy Społecznej „Elżbietanki” i do kilku cieszyńskich przedszkoli.

### **Koło MZC nr 8 – Cieszyn Mnisztwo / Prezes Halina Sajdok -Żyła/**

- 21 października 2019 – uczestniczyliśmy w Mszy św. za zmarłych budowniczych Domu Ludowego przy ul. Słowiczej 10

- 23 października 2019 – zorganizowaliśmy uroczystą Biesiadę z okazji Jubileuszu 80 – lecia Domu Ludowego przy ul. Słowiczej 10. Prezes Koła MZC przedstawiła historię budowy Domu Ludowego i późniejsze jego funkcjonowanie, a także działalność w nim Koła Macierzy Cieszyn Mnisztwo. Z kolei p. Teodolinda Banot zaprezentowała działalność Koła Gospodyń Wiejskich w Domu Ludowym na Mnisztwie. W uroczystej Biesiadzie uczestniczyła prezes ZG MZC Marta Kawulok, która przekazała na ręce pani Prezes Haliny Sajdok Żyły list gratulacyjny i bukiet kwiatów.

## **6. Sprawy bieżące**

Prowadzący obrady wiceprezes Bronisław Brudny poinformował obecnych o udziale w uroczystej inauguracji Roku Akademickiego Akademii WSB w Cieszynie, która odbyła się w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie.

Po uroczystości wiceprezes Bronisław Brudny spotkał się z Jej Magnificencją Rektor dr Zdzisławą Dacko - Pikiewicz oraz dyrektorem AWSB, którzy wyrazili chęć współpracy z Macierzą na podobnych zasadach jak w przypadku Uniwersytetu III Wieku.

Kolejno prowadzący zaprosił na promocję książki Leona Brannego. Promocja książki odbędzie się 08.10. 2019 / wtorek/ o godz. 16.00 w Domu Narodowym w Cieszynie.

Następnie informację z posiedzenia Kolegium Redakcyjnego „Kalendarza Cieszyńskiego 2020”, które odbyło się dnia 05 września 2019 r., przekazał wiceprezes Leszek Pindur. Zostało zgłoszonych ponad 30 artykułów. Treści zawarte w artykułach są bardzo ciekawe i różnorodne. Część z nich poświęcona jest śp. Mariuszowi Makowskiemu oraz śp. Tadeuszowi Kopoczkowi. Pan Władysław Sosna przygotował Jubileuszowe 25 Kalendarium. „Kalendarz Cieszyński 2020” ukaże się w wersji drukowanej i elektronicznej.

Prowadzący obrady złożył podziękowanie obecnym, na zebraniu ZG MZC, członkom Koła MZC nr 1 oraz Koła MZC nr 2 Cieszynie, którzy odwiedzili groby zmarłych Macierzowców i prosił o przekazanie podziękowań wszystkim pozostałym członkom tych Kół, którzy również wzięli udział w akcji "Znicz".

Kolejna informacja dotyczyła Obchodów Narodowego Święta Niepodległości w dniu 11 listopada 2019. Zarząd Główny reprezentować będą: wiceprezes Bronisław Brudny i sekretarz Aleksandra Czajkowska. W poczcie sztandarowym staną członkowie Koła MZC nr 4 z p. Prezes tego Koła Władysławą Magierą. Zostaną złożone kwiaty pod Pomnikiem Niepodległości, pod tablicą upamiętniającą powołanie Rady Narodowej dla Księstwa Cieszyńskiego, oraz pod Pomnikiem Legionistów Śląskich poległych za Polskę. Uroczystość zakończy kolejna Lekcja Śpiewania Patriotycznego na Cieszyńskim Rynku. Po południu o godz. 17.00 w teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie rozpocznie się Uroczysta Sesja Rad Samorządów Ziemi Cieszyńskiej z okazji Narodowego Święta Niepodległości połączona z wręczeniem Laurów Ziemi Cieszyńskiej. W tym roku "Laur Srebrnej Cieszynianki" przyznano p. Eugeniuszowi Raabe – Prezesowi Koła MZC nr 2 "Mały Jaworowy" w Cieszynie. Zarząd Główny MZC składa serdeczne gratulacje Panu Eugeniuszowi Raabe.

Następnie prowadzący odczytał pismo p. Agnieszki Kacyrz będącej najemcą mieszkania w Domu Ludowym Macierzy przy ul. Słowiczej nr 10 w Cieszynie. W swoim piśmie poinformowała Zarząd Główny MZC o konieczności wymiany pieca gazowego. Do pisma został dołączony Protokół z wykonania przeglądu technicznego kotła gazowego w wynajmowanym lokalu, z którego wynikało, że konieczna jest natychmiastowa wymiana pieca. Zarząd Główny MZC pozytywnie ustosunkował się do pisma najemcy i zwrócił się z prośbą do wiceprezesa p. Leszka Pindura o zajęcie się tą sprawą.

Kolejne pismo skierowane zostało przez Zarząd Koła Gospodyń Wiejskich działającego w Cieszynie Mnisztwie w Domu Ludowym Macierzy przy ul. Słowiczej 10. Zarząd Koła zwrócił się z prośbą do ZG MZC o wyrażenie pisemnej zgody na bezterminowe i bezpłatne prawo do korzystania z dotychczasowej siedziby w budynku Domu Ludowego Macierzy przy ul. Słowiczej 10 w Cieszynie. Po dyskusji ZG MZC przychylił się do rozwiązania zaproponowanego przez wiceprezesa p. Leszka Pindura, aby spisać " Umowę użyczenia ".

Następna informacja dotyczyła Charytatywnego Koncertu Noworocznego. Prowadzący obrady – wiceprezes Bronisław Brudny zaprosił zebranych na kolejny Koncert Noworoczny, który odbędzie się 11 stycznia 2020 r., o godz. 18.00, w Teatrze im A. Mickiewicza w Cieszynie. W koncercie zatytułowanym "Od Broadway, u do Wiednia" wystąpi Orkiestra Kameralna ARTIS pod batutą Jean Claude'a Hauptmanna oraz soliści. Bilety w cenie 25 zł, 50 zł, oraz 100 zł będzie można zakupić w kasie teatru.

Konieczna jest wymiana komputera w biurze ZG MZC, aby można było korzystać z nowego oprogramowania, a także sprawnie prowadzić sprawy rachunkowe i przelewy bankowe. Sekretarz ZG MZC Aleksandra Czajkowska zwróciła się do obecnych z wnioskiem o zakup nowego komputera do biura ZG MZC. Zarząd Główny ustosunkował się pozytywnie do wniosku.

Prowadzący obrady B. Brudny przypomniał o konieczności realizacji Uchwały nr 7 WZD z dnia 21 maja 2016 r. , dotyczącej partycypowania Kół w kosztach utrzymania majątku Macierzy.

Za Zarząd:

Sekretarz ZG MZC  
/ - / Aleksandra Czajkowska /

Prezes ZG MZC  
/- / Marta Kawulok

Rozdzielnik:  
1x Koła Terenowe  
1x aa